

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascensi proficere cupientium utilitatem ac
subsidium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

§. 9. De Misericordia erga Vivos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

fecerit, non dixerim propter eos, qui & de malis actibus suis gloriantes,
 merentur DEO gratias agere solent, quasi DEVS more ipsorum
 vel reprobetur, cum malè fecerint & exultent in rebus pessimis.
 ati: quæ Merà verò simplicitate adjunxi, propter hypocritas, qui
 a quæ DEVM quidem de bonis suis suis, sed verbotenus glori-
 sunt. fiantes, corde retinent, quod oro prabuerant. 2. Est
 us boni liberalitas? quæ in affectûs intentione potissimum con-
 rvariõnstitit, magis siquidem DEUS pensat, ex quanto quis
 vocatio agit, quàm quantum facit. Id quod etiam Seneca ad-
 iam. vertit, dum dixit: *Nec in victimis licet optime sint, au-*
 cidentibus præfulgeant, Deorum est honos, sed in pia ac recta
 voluntate venerantium. Itaque boni etiam farre ac fictili
 dus gratia religiosi sunt: mali non effugiunt impietatem, quamvis
 affligantur sanguine multo cruentarint. 3. Est celeritas: nam,
 no recognoscit olim non malè Ansonius cecinit:

Gratia, quæ tarda est, ingrata est: gratia namque

Cum fieri properat, gratia grata magis.

Hinc in veteri lege holocaustum, quod offerebatur
 pro gratiarum actione, & caro victimæ non erant in
 crastinum servanda. Certè Noë mox, ut ex arca e-
 gressus est, extruxit altare, Deoque sacrificium ob-
 tulit.

§. IX.

De Misericordia erga Vivos.

I. Est Virtus, quâ dolemus de miseria Proximi,
 eamque pro viribus depellere conamur; de qua sex po-
 tissimum capita notanda sunt Ascetæ.

II. Primum est, ut bene cognoscat finem, propter
 quem DEUS & Pauperes esse permittit, & nos ijs-
 dem subvenire desiderat; id quod S. Gregorius Na-
 zianzenus sequentibus verbis præclare docet: Carita-

tis præcipuam partem in eo sitam esse compe-
 pauperes amore & misericordia complectamur.
 peres & afflictos DEUS esse vult, ut nos in-
 tis nostræ submoneant, illudque nobis persuadent,
 ut nulli rerum præsentium atque in oculos cadentium,
 velut firmæ ac labili animum adjiciamus. Certe, ut
 tur nihil sit stabile in præsentī vita, de opibus
 collocandis cogitandum est. Beneficentiæ in-
 peres infinita sunt commoda. Nullus omnino IV
 DEO perinde gratus est, ut Misericordia erga
 peres. Nihil tam DEO proprium est, quàm
 cordia & Beneficentia. Imitandus est nobis DEUS à
 Hoc ipsum etiam solidè ostendit S. Chryso-
 dum ait: Sæpenumero dixi, eleëmofynam non
 pientium, sed potiùs dantium gratiã introducunt
 se; nam illi sunt, qui potissimùm inde lucrum
 Non vides, quòd omnes mutuã operã indigent
 Miles Opificis, Opifex Negotiatoris, Nego-
 Agricola, Servus Liberi, Dominus Servi, Pater
 Divitis, Dives Pauperis. Etenim qui accipit
 mosynam, maximè omnium ului est. Ineffabile
 pientia DEI hoc opus est. Nam cum mutuã
 rà indigeamus, & necessitas illa non conciliat
 citias nostras, si omnia sufficerent, nõnne essent
 domitæ bestia? Ita DEUS subjecit nos invicem
 hanc necessitatem, ut quotidie alter alterum
 rat. Nescio, quòd non tam propter Pauperes
 mosynam DEUS, quàm propter ipsos impendit
 instituit.

III. Secundum est, ut bene cognoscat caput
 misericordiæ substantiam seu essentiam necessariam,
 quidem breviter & bene indicavit S. Chryso-
 stomus.

am dixit : Tria sunt , quæ in misericordiæ opere
 pranda sunt Christiano , ut possit facere , ut velit , ut
 compleat. Ut possit , id est , ut substantia faciendi
 non desit : ut velit , hoc est , voluntas adsit , quâ fa-
 ciat , quia substantia non deest , quâ fiat. Tertium
 est , ut compleat , id est , quæ possit & velit , sine di-
 latione perficiat ; his enim tribus opus tantum , tam-
 que præclarum impletur.

IV. Tertium est , ut etiam circumstantias ad om-
 nemmodam perfectionem misericordiæ necessarias bene
 addiscat , quæ quidem sequentes potissimum assignan-
 tur à SS. Patribus & Ascetis. 1. Ut mundo corde
 offerat eleëmofynam : ita enim Apostolus indicavit
 dicens : Si distribuero in cibos pauperum omnes fa-
 cultates meas , caritatem autem non habuero , nihil
 mihi prodest. Nam , ut rectè observavit S. Grego-
 rius , qui indigenti proximo exteriorem substantiam
 præbet , sed vitam suam à nequitia non custodit , rem
 suam DEO tribuit , & se peccato. Hoc , quod mi-
 nus est , obtulit Authori , & hoc , quod majus est ,
 servavit iniquitati : Mundari ergo prius debet animus ,
 quàm eleëmofynam præbeat , quia omne , quod datur
 DEO , ex dantis mente pensatur ; & ab Omnipote-
 nte DEO munus ex manu non accipitur , quod
 corde obligato in malitia offertur. 2. Ut bonâ in-
 tentione fiat : sunt enim quidam , inquit S. Ambro-
 sius , qui ad jactantiam solam , decorem largitatis af-
 fectant , ut eo se probatos vulgè velint , quòd sibi
 nihil reliquerit : sed dum præsentis seculi mercedem
 requirunt , non recondunt in futurum : & quia hîc
 perceperunt mercedem suam , illic sperare non pos-
 sunt.

sunt. 3. Ut *cum hilaritate* fiat : non ex tristitia
 necessitate , ut inquit Apostolus ; hilarem enim i
 torem diligit DEUS. Hinc & Siracides suade vi
 omni dato hilarem fac vultum tuum ; nam , cum
 Etè dixit S. Augustinus , si panem dederis tristi à b
 panem , & meritum perdidisti. Ergo ex animam
 ut ille , qui intus videt , adhuc loquente te dione
 Ecce adsum. 4. Ut *celeriter* fiat ; sic enim Salom
 suavit : Cor inopis ne afflixeris , & non differas. V
 erogaturus sis in egenum. Et iterum : Ne digne
 amico tuo : vade , & revertere , & cras dabo tuxta
 cum statim possis dare. Jam ergo , inquit S. DEC
 lius , quando suppetit , quid prohibet , quòd mignustit
 beraliter impertiare ? nōne inops adest ? dare
 plena horrea ? non merces à Domino parata re.
 mandatum manifestum ? Esuriens fame ablu siméc
 nudus frigore rigescit , & tu eleēmosynam in DEC
 num differis ? Audi Salomonem : ne dicas reg
 revertere : ignoras enim , quid sequens panis Dilig
 5. Ut *liberaliter* fiat : ita enim Tobias Filio sticis
 quo modo potueris , ita esto misericors. Si m
 tibi fuerit , abundanter tribue : si exiguum tibi
 rit , etiam exiguum libenter impertiri stude. conj
 que enim dare , sed cum copia dare eleēmosyn mod
 inquit S. Chrysostomus , ideòque hortatur , ut fide i
 dicunt : Misere mei DEUS secundum magnam bene
 fericordiam tuam , etiam pauperum misereantur quan
 cundum magnam eleēmosynam suam. Quae t deli c
 magnitudo , ut idem ait , non in pecuniarum m prop
 tudine judicatur , sed in dantium promptitudine. nas p
 Ut *constanter* fiat : Neque putemus nos omnia stuos.
 ait :

ex trinitate, inquit S. Chrysoſtomus, ſi quando ſemel at-
 arem eque iterum quidquam dederimus: per omnem quip-
 ides ſuae vitam id facere oportet; non enim ſemel tan-
 ; nam, ſed indefinenter DEO placere debemus. Quòd
 eris trinitate à bonis operibus exorſi noviffimè defecerimus, to-
 ex animam perdimus, totum corrumpimus. Audi moni-
 te rationem perutilem, quæ dicit: Eleëmofyna ac fides
 enim non te deſerant.

V. Quartum eſt, ut ſciat, quibus, & quo or-
 dine danda ſit eleëmofyna. Nimirum 1. *Sibi ipſi*:
 juxta illud Eccleſiaſtici: Miſerere animæ tuæ placens
 DEO. Quod ipſum etiam prudenter docuit S. Au-
 guſtinus, dum ait: Qui vult eleëmofynam ordinatè
 dare, à ſeipſo debet incipere, & eam ſibi primùm da-
 re. Eſt enim eleëmofyna opus miſericordiæ, veriſ-
 ſimèque dictum eſt: Miſerere animæ tuæ placens
 DEO; propter hoc renaſcimur, ut DEO placea-
 mus. Propter quem dilectionis ordinem dictum eſt:
 Diliges proximum tuum, ſicut teipſum. 2. *Dom-
 ſticis*: juxta illud Iſaiæ: Carnem tuam (ſeu ut Se-
 ptuaginta interpretantur) domesticos tuos ne deſpe-
 xeris; nam ſi quis propinquos genere ac affinitate
 conjunctos aſpernetur, inquit S. Chryſoſtomus, quo-
 modo erit in alienos clemens? Quid item ſi illos de-
 fide inſtruat, hos in errore jacere permittat, quibus
 benefacere jure ſuo faciliùs & commodiùs poſſit,
 quantæ iſtud immanitatis erit? & eſt, inquit, infi-
 deli deterior. Cur id? quia ille, etſi alienos deſpicit,
 propinquos tamen nequaquam aſpernetur. Divi-
 nas planè leges violat, & jura naturæ, qui negligit
 ſuos. Quod etiam confirmat S. Auguſtinus, dum
 ait: Cùm omnibus prodeſſe non poſſis, his potiffi-
 mùm

mum consulendum est, qui constrictius tibi
 tur. Et videtur, teste Theophylacto, ipse Christus
 exemplo suo id docuisse, dum in Galilæa cepit
 dicare, & Nazarenis potius quam alijs se manum
 vit, ut nos doceret prius proprios beneficiare, es an
 quitur cit. Author) deinde & ad reliquos amicos
 spargere. 3. Sanctis & justis hominibus: quantum
 propter sanctitatem digniores sunt alijs hominibus
 tum ipsi danti, tum Reipublicæ Christianæ animi
 & operibus plus prodesse possunt. 4. Pupillis
 duis: nam Religio munda, teste S. Jacobo, eem
 DEUM & Patrem hæc est, visitare pupillos
 duas in tribulatione eorum. De quibus rante
 nibus hætenus enumeratis regulis servanda est
 dens S. Thomæ exceptio, dum ait: Intelligi
 hoc est de magis subveniendo conjunctis, carer
 ribus: potest enim contingere, quod extrane
 magis subveniendum, propter majorem indige

VI. Quantum est, ut sciat, ex quibus
 eleemosyna danda, nempe 1. ex propriis: nam
 mosyna Redemptoris nostri oculis illa placet,
 non de illicitis rebus congeritur, sed quæ de
 concessis, & bene acquisitis impenditur, inq
 ctè S. Gregorius: Eleemosyna autem cum inq
 acquisita abominatio est coram Christo, teste
 filio. 2. Ex *superfluis*: nam superflua diviti
 saria sunt pauperi, inquit S. Augustinus; aliena
 net, qui ista tenet. 3. Ex *necessariis*: hoc enim
 minis amicissimè erga Pauperes affecti est argum
 tum, teste S. Gregorio Nazianzeno; & ut S.
 brosius loquitur, maximum incentivum misericor
 sunt

VII. Sextum est, ut sciat, quanam ex misericordiaz operibus præferenda sint alijs, nimirum 1. Spiritualia corporalibus: tum quia præstantiori subjecto: tum quia ad præstantiorem finem, scilicet necessitates animæ sublevandas exhibentur: tum quia remota ab ijs, à commodo proprio, scilicet retributionis, à quibus exhibentur, expectandæ. 2. Inter spiritualia præcipuum ferè esse injuriarum ab inimicis factarum liberalem remissionem, uti S. Augustinus indicavit, dum dixit: Multa sunt genera elemosynarum, sed eâ nihil est majus, quâ ex corde dimittimus, quod in nos quisque peccavit.

§. X.

De Misericordia erga Defunctos.

I. Est virtus, quâ quis Defunctorum miseras ex sincero compassionis affectu sublevare satagit; de qua quinque specialiter Ascetæ sunt scienda.

II. Primum est, ut bene percipiat generalia fundamenta ad hanc materiam pertinentia, quorum quidem tria sunt præcipua. 1. Esse purgatorium, animasque ibi detentas Fidelium suffragijs juvari, uti novissimè definivit Concilium Tridentinum; & pulchrè S. Bernardus explicavit sequentibus verbis: Tria sunt loca, quæ mortuorum animæ pro diversis meritis sortiuntur, Infernus, Purgatorium, Cælum. In Inferno impij, in Purgatorio purgandi, in Cælo perfecti. Qui in Inferno sunt, redimi non possunt, quia in Inferno nulla est redemptio: qui in Purgatorio sunt, expectant redemptionem: qui in Cælo sunt, gaudent ad visionem DEI, Fratres in natura, cohæ-